

Region Nordhordland IKS

post@regionnordhordland.no

(kopi til prosjektleder Bent Gunnar Næss)

Bergen, 13. desember 2022

Dette innspillet sendes på vegne av Bergen og Hordaland Turlag (DNT), BirdLife Norge avd. Hordaland, Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, og Bergen og Omland Friluftsråd.

Interkommunal plan for sjøareal i Nordhordland

Høringsuttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Hordaland

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland viser til angitt høringsfrist for planen, som var satt til 6. desember 2022, samt e-post fra prosjektleder Bent Gunnar Næss, der FNF Hordaland ble gitt utsatt høringsfrist til 13. desember 2022.

Først av alt ønsker vi å berømme kommunene Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal for at de på denne måten går sammen og lager en helhetlig plan for sjøarealene i de åtte kommunene. I sjøen er det som kjent ingen grenser, og denne type interkommunal planlegging har derfor mye for seg når det gjelder forvaltning av felles ressurser. Selv om vi har en del kritiske merknader å komme med i det følgende er vi selvsagt klar over de store utfordringene som et såpass omfattende planarbeid fører med seg. Vi mener at utkastet er en god start, men at det også trengs forbedringer – noe vi mener taler for å bruke noe lengre tid enn planlagt på den resterende delen av planprosessen. Kvalitet på planen bør her trumfe at planvedtak skal gjøres i inneværende kommunestyreperiode.

Akvakultur

Planområdet er del av produksjonsområde 4 Nordhordland til Stad, som er i rød sone, og derfor må den totale biomassen av oppdrettet laks og regnbueørret innenfor det aktuelle produksjonsområdet reduseres med seks prosent år for år – for å prøve å redusere lusetrykket (fra lakselus) som villaks og sjøørret blir utsatt for.

Vi støtter Naturvernforbundet Nordhordland i deres grundige høringsuttalelse, der de blant annet skriver at de oppfatter den aktuelle planen «som lite målretta i høve HI sin risikorapport og andre utfordringar og konflikhtar oppdrettsnæringa slit med i regionen.» Selv om det i liten grad legges opp til mer tradisjonell oppdrett av laksefisk gjennom planen som nå er på høring, så mener vi at

planen nok kunne lagt opp til en mer løsningsorientert tilnærming til utfordringene som dagens oppdrettsintensitet skaper for det marine miljøet. Eksempelvis kan vi her ta med Naturvernforbundet Nordhordland sitt poeng om at planen bare i liten grad bidrar til å løse de store forurensningsproblemene som terskelfjordene og øvrige lite egnede oppdrettslokaliteter i regionen sliter med.

På samme måte som Naturvernforbundet Nordhordland, spør vi også hvorfor ikke lokaliteten Kjeppvikholmen i Alver kommune, og også andre oppdrettslokaliteter med høyt konfliktpotensiale, ikke er tatt ut av planen, slik lokalitetene Gjerdneset og Skjelanger har blitt gjort.

Naturmangfold

Generelt mener vi at kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold som er presentert i forbindelse med planen, er mangelfullt, og at det da blir vanskelig – eller umulig – å foreta god arealplanlegging som også tar hensyn til de viktige naturmangfoldverdiene i planområdet.

Her ønsker vi å løfte frem hensyn til sjøfugl som et eksempel på et tema der planprosessen har mye å gå på. Sjøfugler er, sammen med fugler i jordbrukslandskapet og i fjellet, våre mest truede fugler¹. På side 48 i *Kunnskapsgrunnlag – Interkommunal plan for sjøareal i Nordhordland* (Asplan Viak AS og Rådgivende biologer) står det at «kystområdet i planområdet, med øyar og holmar, taeskog- og skjelsandførekomstar, er eit viktig område for ein rekke sjøfugl». Det er også et viktig poeng at sjøfugler er gode indikatorer for marine områder med god produksjon av for eksempel fisk eller andre byttedyr (plankton og bløtdyr mm.) for fuglene.

På side 49 er det laget en tabell bestående av observasjoner av rødlistede arter innenfor planområdet, der *Artskart* er brukt som kilde. Tabellen inneholder nærmere 10 000 observasjoner av rødlistede fuglearter, 755 observasjoner av den rødlistede oteren, omtrent 200 observasjoner av rødlistede fiskearter (utenom laks), og også til sammen omtrent 30 observasjoner av andre artsgrupper (alger, armføttinger, pigghuder, kappedyr, bløtdyr, krepsdyr, svamper, nesledyr og kammaneter).

Til tross for dette kan vi ikke se at disse omfattende dataene har blitt vist i kartformat eller på annen måte brukt i den videre planprosessen. Vi mener at dette helt klart burde vært gjort for i hvert fall å kunne identifisere særlig viktige områder for sjøfugler, oter og eventuelt andre rødlistede arter. Her har man altså store mengder kunnskap/data, som både er samlet inn av frivillige («folkeforskning») og trolig også av profesjonelle naturkartleggere, som ikke ser ut til å ha blitt brukt i planarbeidet i det hele tatt. Dette må etter vår mening rettes opp i, slik at planarbeidet også inkluderer denne viktige kunnskapen – og slik at viktige områder for sjøfugler blir satt av til riktig formål i den aktuelle planen.

For øvrig støtter vi her opp om Naturvernforbundet Nordhordland sitt innspill om «å utvide hensynssonen i Øyane til å inkludere skjærgården fra nordspissen av Lerøyna og nordvestover mot Langøyna, Lyngoksen og Rongevær i randsonen ut mot Fedjefjorden». Som en konsekvens av dette bør – slik Naturvernforbundet Nordhordland argumenterer for – oppdrettslokaliteten Allersholmen tas ut av planen og innspillet om ny lokalitet ved Senoksen bør avvises.

¹ <https://artsdatabanken.no/rodlisteforarter2021/Artsgruppene/fugler>

Vi tar også med et annet viktig poeng fra Naturvernforbundet Nordhordland, nemlig at planen i liten grad foreslår flere arealer avsatt til naturvern.

Friluftsliv

Også når de gjelder friluftsliv mener vi at planen er for svak. Vi vektlegger i det følgende Flatøy og Håøya (Flatøyosen friluftslivsområde), som etter vår mening viser at det trengs mer jobbing med temaet friluftsliv i den aktuelle planen.

Flatøy og Håøya

Småbåthavner i Flatøyosen er svært uheldig, da Flatøyosen er et svært viktig, godt egnet og mye brukt område for kystfriluftsliv. Det er både frivillige og kommersielle padleaktører i området som bruker de innerste områdene av osen (i øst) til trening og kurs. Friluftsområdet på Håøya tiltrekker aktivitet både via sjøveien og langs land. Bergen og Hordaland Turlag hadde i sommer leir for barn og unge på Håøya med bading og padling i osen. Vi mener bruken og satsingen på området til friluftsliv ikke er forenelig med småbåthavner som vil beslaglegge sjøareal på bekostning av allmenheten, skape ferdselshindringer i strandsonen og medføre økt motorferdsel på tvers av osen forbi friluftsområdet.

Vi er også sterkt kritiske til et kombinert formål VK (SOSI 6800) i osen som innebærer en uheldig og potensielt farlig blanding av motorisert ferdsel og friluftsliv/badende og myke trafikanter på sjøen. Kartlegging av friluftslivsområder viser Flatøyosen som et *svært viktig friluftslivsområde* (jf. Naturbase)². Vi merker oss også at figur 6.6 (side 51) i *Konsekvensutgreiing og ROS-analyse* viser at Flatøyosen har dårlig økologisk tilstand, noe vi mener taler for å begrense ytterligere inngrep i området.

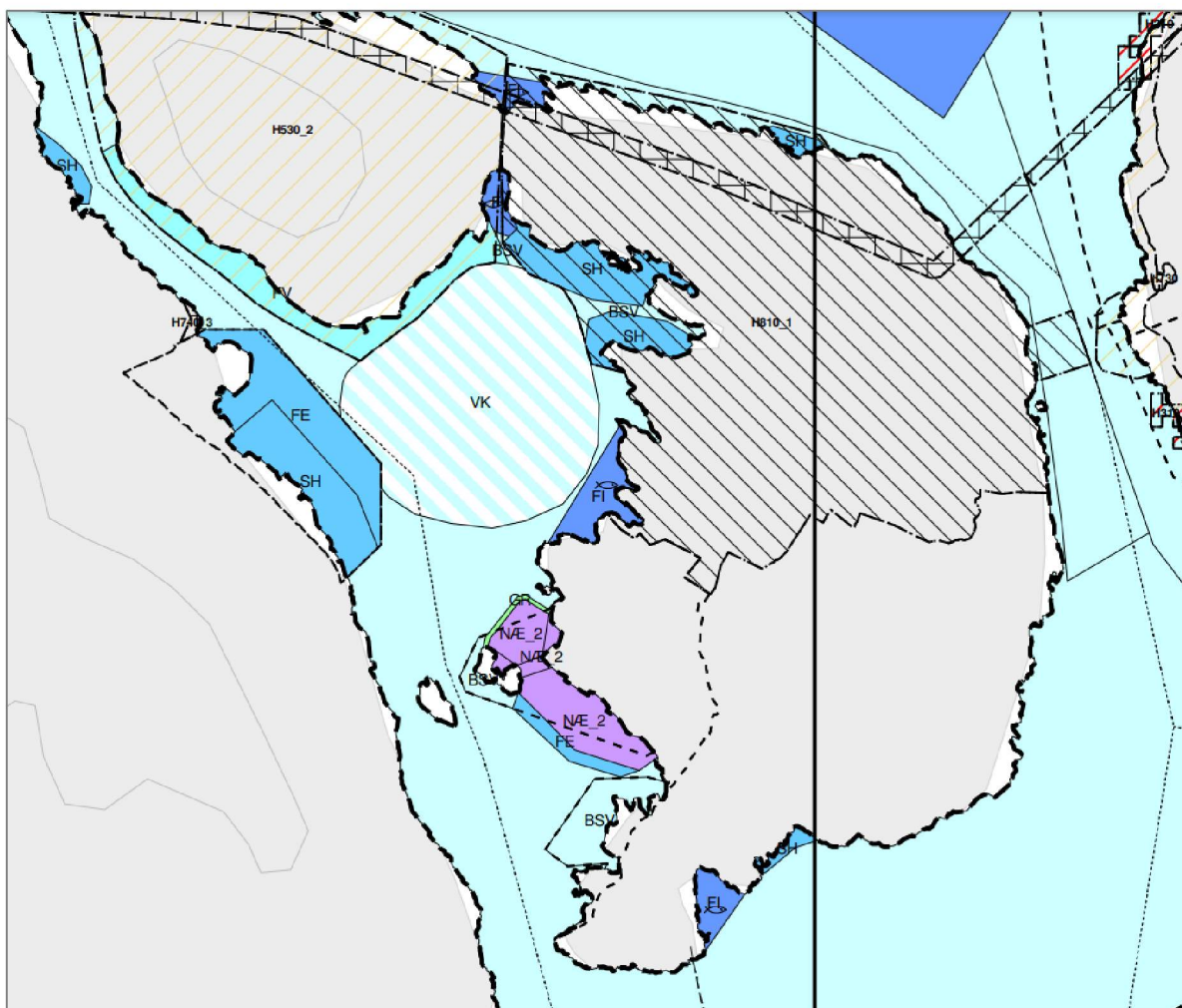
Vi mener derfor at foreslåtte småbåthavner i østre del av dette området bør tas ut av planen og at formålet friluftsområde FV (SOSI 6700) må gjelde større deler av bukta mot sør, samt i øst/langs land der det nå er foreslått småbåthavner. Alternativt formål BSV (SOSI 6001) med hensynssone friluftsliv (H530).

Vi viser ellers til høringsuttalelser fra Nordhordland padleklubb, som også understreker det aktuelle områdets viktighet for padlere. Samt Bergen og Omland Friluftsråd (BOF) som ber om at sjøarealet i tilknytning til Håøya friluftsområde (som driftes av BOF) bør beholdes mest mulig urørt.

Vi mener for øvrig at planen bør anbefale framtidig fastsetting av lokale fartsgrenser for motorisert ferdsel til sjøs³ av hensyn til kystfriluftsliv/myke trafikanter, på steder der dette er aktuelt, slik som for eksempel innenfor Flatøyosen.

² Faktaark, Miljødirektoratet <https://faktaark.naturbase.no/?id=FK00008074>

³ I tråd med havne- og farvannsloven § 8.

Utsnitt av omtalt område: Flatøyosen.

Småbåthavner

Den aktuelle planen foreslår at etablering av opptil 9 båtplasser ikke krever reguleringsplan. Dette vil kunne gå på bekostning av allmennhetens tilgang til strandsonen, og vi mener derfor at bestemmelsen (3.1.7.b) bør styrkes med et vilkår om maksimal lengde på felles flytebrygge inntil 12 meter (det bør ikke være åpent for å etablere 9 enkeltvis båtplasser/brygger).

Forholdet til vannforvaltningsplanen

Den regionale vannforvaltningsplanen for Vestland – inklusivt tiltaksprogram og handlingsprogram – ble nylig godkjent av Klima- og miljødepartementet, og denne planen legger blant annet rammer for det kommunale areaplanarbeidet. Vi finner ikke noe om den regionale vannforvaltningsplanen i den interkommunale planen for sjøareal – noe som etter vår mening må betraktes som en klar mangel ved planarbeidet.

Arealregnskap og samlet belastning

Som Naturvernforbundet Nordhordland også påpeker, mener vi at planen ikke har gjort tilstrekkelige **vurderinger av samlet belastning på økosystemnivå**, jamfør kravet som fremkommer av naturmangfoldloven § 10.

Vi mener også at planen bør ha med **arealregnskap**, som sammenligner forslag til ny arealbruk med den arealbruken som de tidligere kommunale arealplanene har lagt opp til.

Kommentarer til layout

Det ser ut til at *Bevaring naturmiljø* står to ganger i tegnforklaringen til plankartet. Fonten som tekstdokumentet til planen er skrevet i bør endres på; slik teksten står nå varierer avstanden mellom både ord og mellom bokstaver innenfor samme ord, noe som ikke bidrar til å øke planens lesbarhet. Ellers tar vi med at mange av fargene på plankartet er relativt like hverandre, noe som ikke alltid gjør lesbarheten like enkel.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftinteressene i det tidligere fylket. Per i dag er det elleve organisasjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Hordaland fylkeslag, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer organisasjonene rundt 40 000 medlemmer i det tidligere fylket.